

Otrais pasaules karš

Par galveno Otrā pasaules kara izraisītāju uzskata Ādolfu Hitleru, kurš Vācijā bija izveidojis nacistisku režīmu. Hitlera mērķis bija sagrābt jaunas teritorijas, pasludināt vāciešus par kungiem un pakļaut citas tautas. Taču Otrā pasaules kara izraisīšanā nevar vainot tikai Vāciju un tās vadītāju Ādolfu Hitleru. Līdzīgi mērķi par jaunu teritoriju iegūšanu un kundzību pasaulē bija arī Itālijai, Japānai un Padomju Savienībai. Toreizējo Padomju Savienības diktatoru (vadoni) Josifu Staļinu arī jāatzīst par vienu no galvenajiem Otrā pasaules kara izraisītājiem. Staļina plāns bija, izraisot karu, iegūt savā kontrolē lielāko daļu Eiropas valstu. Pirms kara sākuma Hitleris un Staļins bija parakstījuši Vācijas un Padomju Savienības draudzības līgumu. Lai īstenotu savus mērķus, viņi noslēdza slepenu vienošanos par Polijas, Baltijas valstu, Somijas un Rumānijas pārdalīšanu. Bija paredzēts, ka daļa Polijas teritorijas, Somija, Latvija un pārējās Baltijas valstis nonāks Padomju Savienības sastāvā. Pēc Vācijas uzbrukuma Polijai karu Vācijai pieteica Anglija un Francija. Kā sabiedrotais Staļins kara sākumā dažādi atbalstīja Hitleru, kamēr tas karoja ar Franciju un Angliju. Anglija un Francija bija aizņemtas karā ar Vāciju, tāpēc nespēja sniegt atbalstu Latvijai un pārējām Baltijas valstīm un Staļins netraucēti varēja okupēt šīs valstis. Okupētajā Latvijā sākās staļiniskās represijas pret vietējiem iedzīvotājiem. Daļa atbildības par Otrā pasaules kara izraisīšanu jāuzņemas arī Francijai un Anglijai, kuras pirms kara sākuma Hitleram netraucēti ļāva okupēt Austriju un Čehoslovākiju, cerot, ka Hitleris nomierināsies un neuzsāks Eiropā jaunu karu.

Pēc gūtās uzvaras pār Franciju, Hitleris negaidīti uzbruka savam bijušajam sabiedrotajam Staļinam, ātri ieņēma plašas Padomju Savienības teritorijas, ieskaitot Latviju. Latvijas iedzīvotāji bija cerējuši, ka Hitleris atjaunos Latvijas valsti, taču arī viņš Latvijas zemes uzskatīja par Vācijas īpašumu un latviešus tikai par otrās šķiras cilvēkiem. Arī vācu karavīri paveica dažādus noziegumus pret Latvijas iedzīvotājiem, īpaši ebrejiem, kurus masveidā iznīcināja. Tomēr daudzi Latvijas iedzīvotāji brīvprātīgi iestājas Vācijas armijā, lai cīnītos pret Staļinu.

Pēc Hitlera iebrukšanas Padomju Savienībā, tā kļuva par Vācijas pretinieci un kopā ar Angliju un ASV, kuras arī pieteica karu Vācijai, līdz kara beigām karoja pret Hitleru un tās sabiedrotajiem. Kopīgiem spēkiem tika izcīnīta uzvara pār Itāliju, Vāciju un Japānu. Padomju Savienība, ASV un Anglija kļuva par sabiedrotajiem un izveidoja tā saukto **Lielo Trijnieku**. Tās arī bija galvenās valstis, kuras karoja pret Vāciju un to uzvarēja.

Eiropā Otrais pasaules karš beidzās 1945. gada 8. maijā, kad tika sakauta nacistiskā Vācija, pasaulē – 1945. gada 2. septembrī, kad kapitulēja pēdējā Vācijas sabiedrotā Japāna.